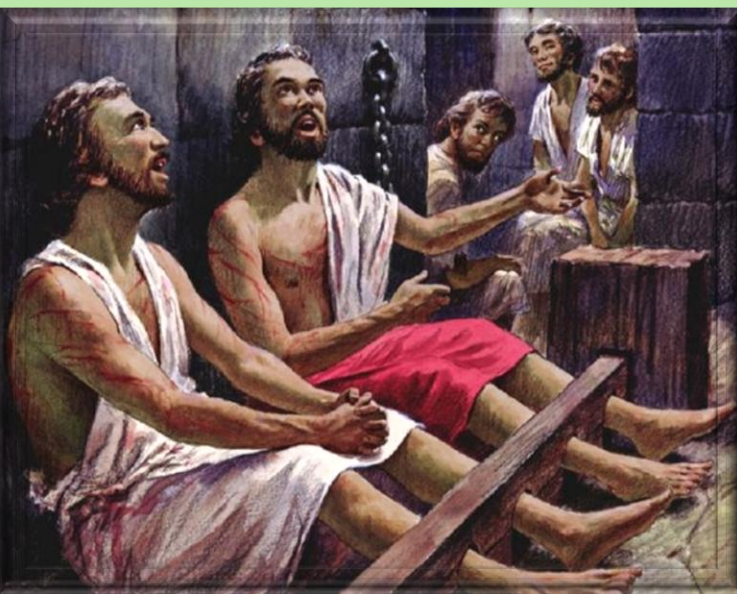
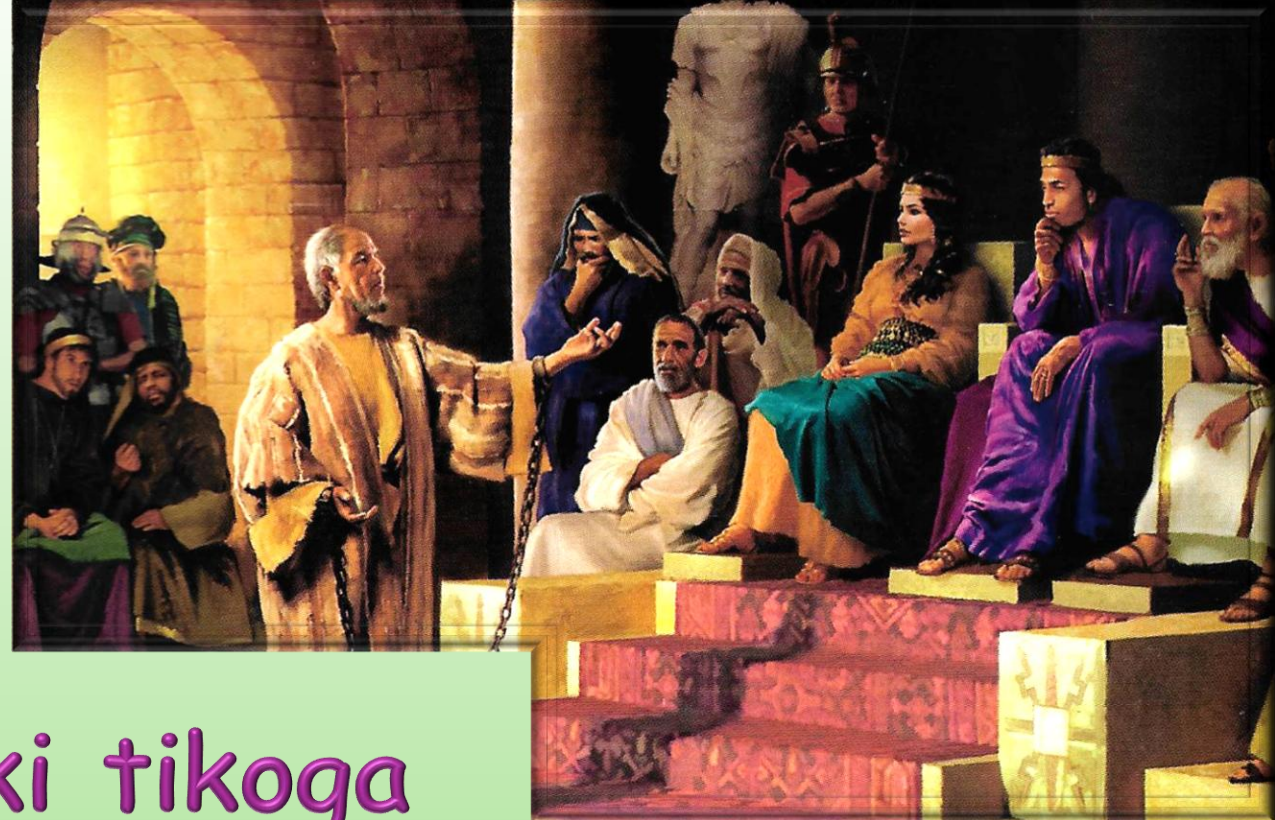
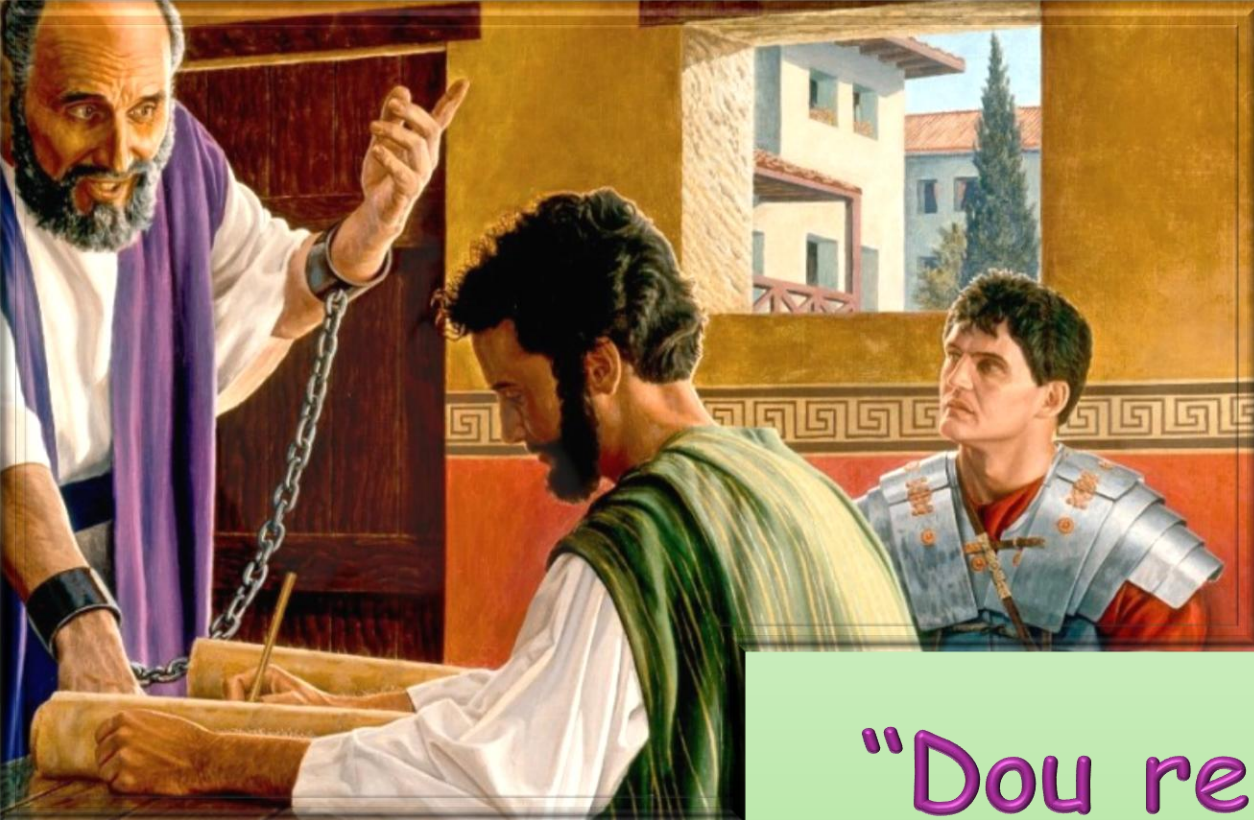

VAKACACANI KA SEGA NI BIUTANI

Lesoni 1, Janueri 3, 2026

"Dou reki tikoga
vua na Turaga: au
sa kaya tale, Dou
reki!"

Filipai 4:4

Ena gauna taucoko ni nona vei qaravi, o Paula e cavuikala-wa me vakaraitaki Koya duaduaga ka rawa ni semati lomalagi kei vuravura: Jisu Karisito, nai Vakabula.

Ena nona I vola ki Filipai ka vakakina ki Kolosa, e segata ena veigaunisala taucoko me vakavolekata na I soqosoqo lotu ki Lomalagi, kei ira na tamata lotu va Karisito me ra veivolekati sara

Ena nona cakava oqo, sa vakaraitaka ki vei keda na gaunisala ka rawa ni vakaduavatataki lomalagi kina kei Vuravura na nona lotu na Kalou ka vakayacora na I tavi levu ka vakacolata ki vei keda.

➡➡➡➡ O koya ka vola na I vola:

➡➡ Paula ni vesu tu

➡➡ Mata ka vesuki ena sinucodo

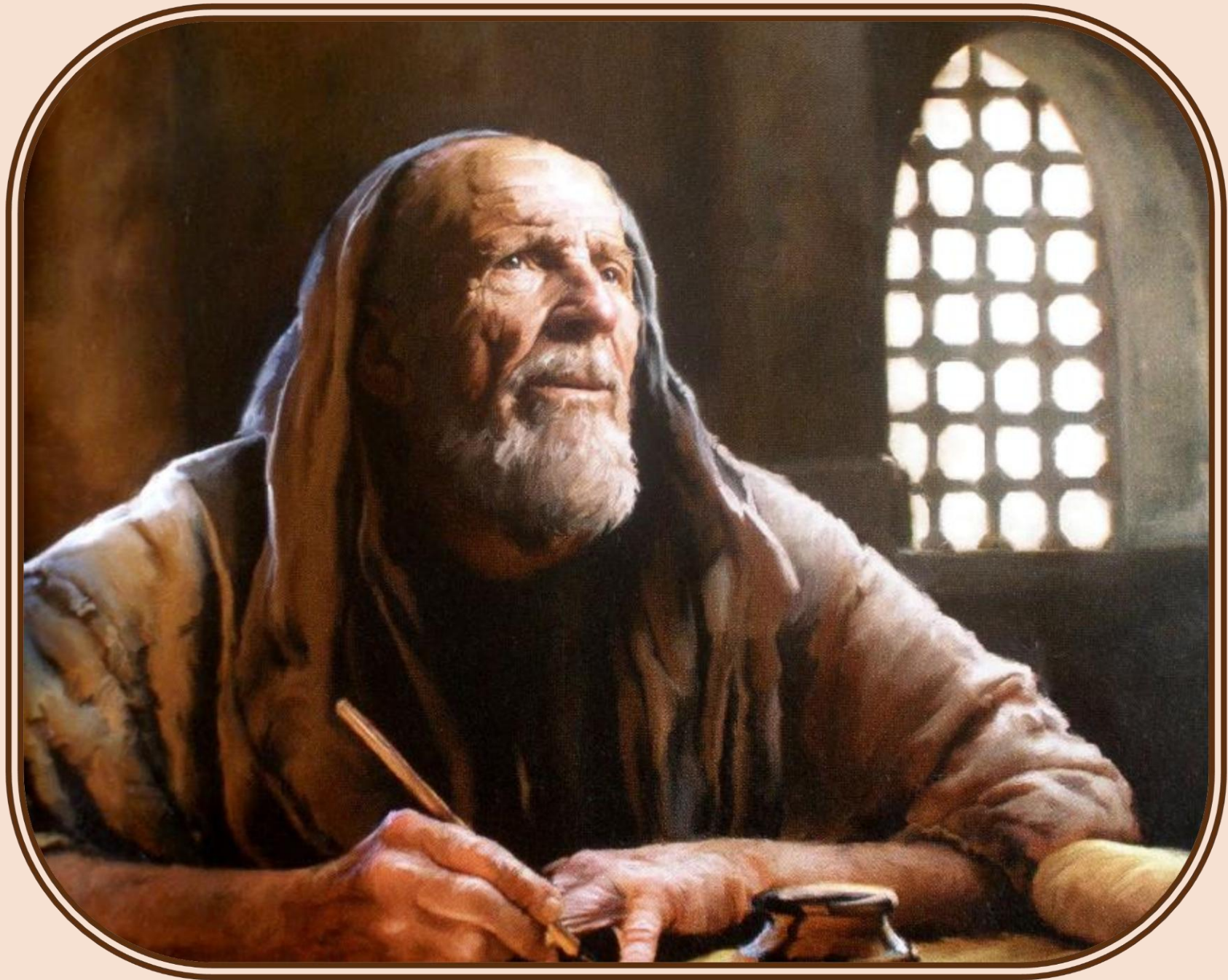
➡➡➡➡ Ko ira ka volai ki vei ira na I vola:

➡➡ Na ivolatukutuku kei Filipai

➡➡ Na ivolatukutuku kei Kolosa

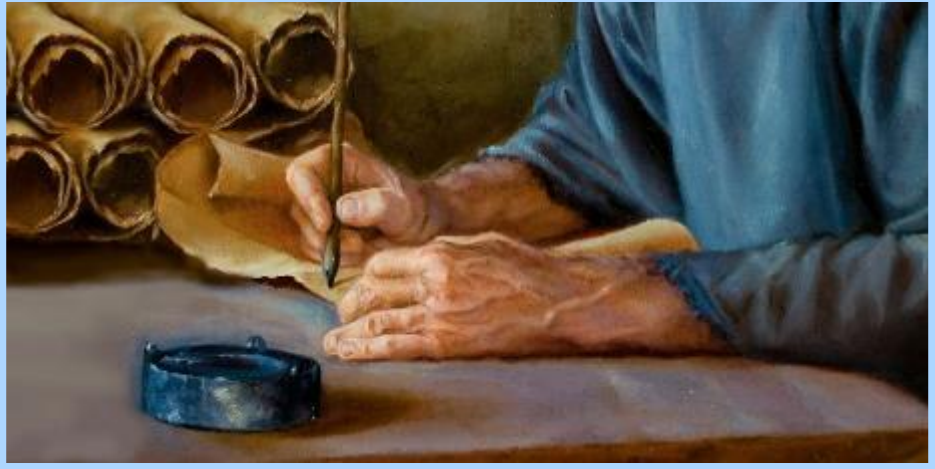
➡➡ Na Lotu e Filipai kei Kolosa

**O KOYA KA VOLA
NA I VOLA**

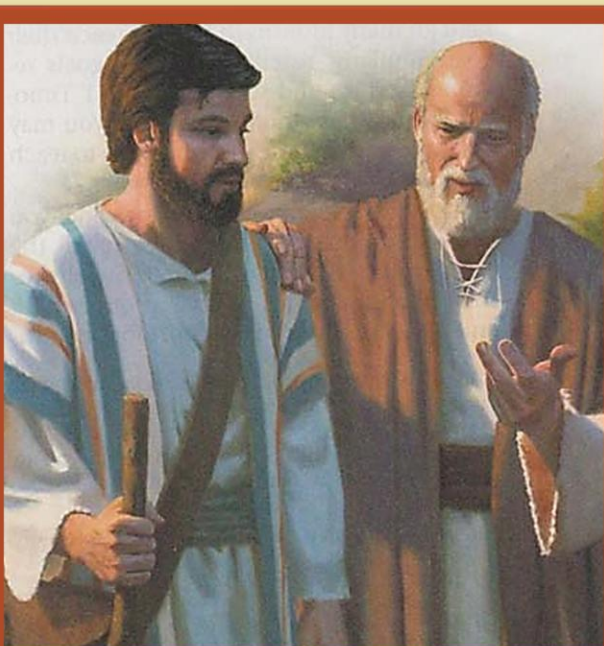
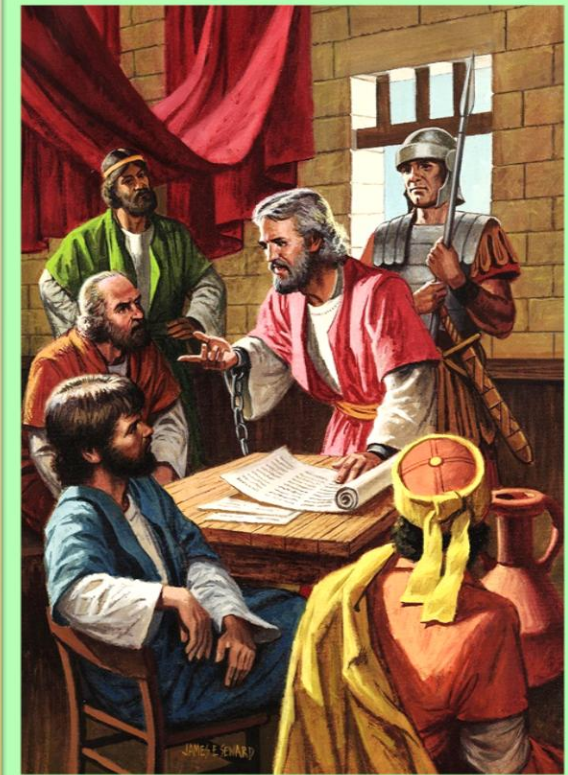

PAULA E VESU TU

"Koi au ko Paula, sa vesu tu ena vukui Karisito Jisu, kei Timoci na wekada, vei Filimoni o koya keirau sa daulomana kei na neirau I tokani" (Filimoni 1:1)

Ena I matai ni nona tiko vakavesu e Roma – maliwa ni 60 kei na 62 AD – a vola kina o Paula e rauta ni 5 na I vola: ki Efeso, ki Filipai, ki Kolosa, kivei Filimoni kei na I soqosoqo lotu mai Leotisea (ka sega ni yaco sara vei keda).

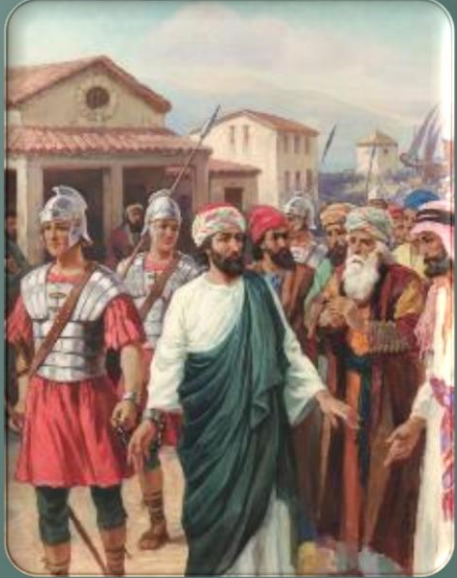
Me vaka ni sega na cala bibi me beitaki kina, sa laki tiko kina ena dua na vale saumi, ka yadravi e veigauna vei ira na sotia ni Roma (Caka. 28:16). Sa rawa kina vua me tomana ni vunautaka na kosipeli, ki vei ira talega na sotia era yadravi koya (Filip. 1:13).

Ni dikevu na I vola, eda raica rawa ni o Paula e levu e veiwasei kina (Kol. 4:7-14; Filimoni 23-24). E veitaratara talega kei na vuvale nei Sisa (Filip. 4:22).

E nuitaka o Paula me sa na sereki (Filim. 22), a vakanuinui ka laurai ni sa sega vua ena I karua ni nona tiko vakavesuent (2 Tim. 4:6).

PAULA ENA SINUCODO

“o koya ka’u sa talai me’u vunautaka oi au sa vesu tu; me’u vosataka vakadoudou, me vaka sa kilikili kei au me’u vosa” (Efeso 6:20)

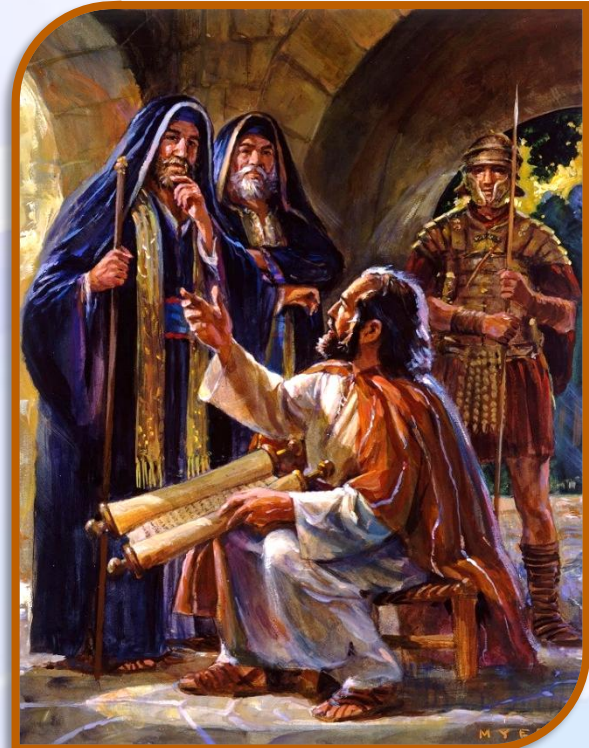
Mai na gauna ka sa digitaka kina ko Paula me tukuni Karisito, sa dredre na bula nei Paula (2 Koro. 6:4-5). E volai ga ena I Vola Tabu e tolu na nona tiko vakavesu o Paula ni bera ni kau ki Roma: e Filipai (Cakacaka 16:22-24); e Jerusalemi (Cakacaka 23:10); kei Sisaria (Cakacaka 23:33-35). E kilai rawa ni vuqa tale na gauna (2 Koronica 11:23).

Ena dredre kece oqo, E sega ni okata vakadua o Paula me tu duadua (2 Koro. 4:7-9). Ni sa sega ni rawa ni vunau ena galala, sa digitaka “vesu ena vukui Karisito” (Efe. 6:20).

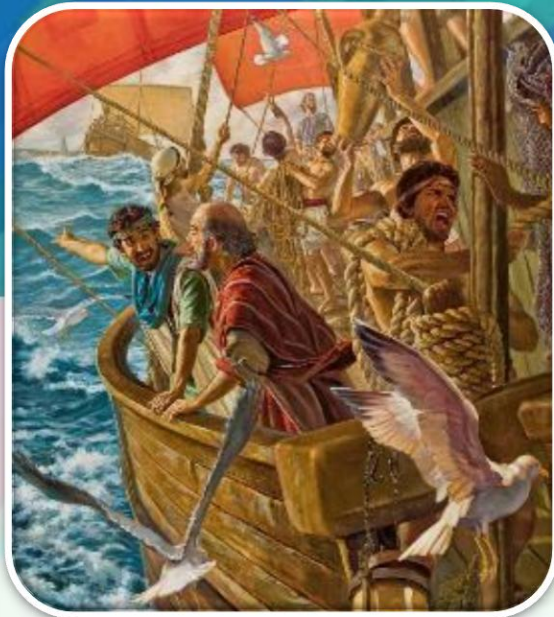
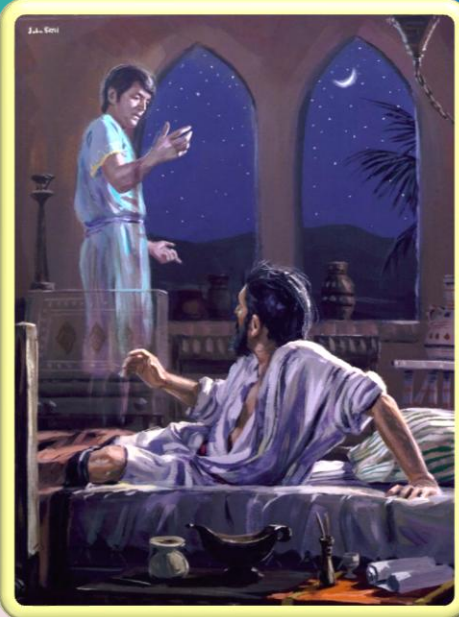
Na I vakarau nei Paula e vakavulici keda me da vakanuinui vakaoti ki vei Karisito ni sotavi na dredre ena vunautaki na kosipeli; kakua ni madua ni tukuna Nona Vosa (2 Tim. 2:15); me da kabita na Yalo Tabu, na Daunveivakacegui o koya ka solia na kaukauwa kei na yaloqaga (Saka. 4:6).

**KO IRA KA
CIQOMA NA I
VOLA**

“Na I apositolo ko Paula e kila na bibi ni nona I tavi ena vukudrako ira ka veisau mai ena vuku ni nona cakacaka. E kena I usutu, e gadreva me ra yalodina, “meu reki kina ena siga nei Karisito, niu sa sega ni cici walega.” Filipai 2:16. E sautaninini ena vuku ni nona cakacaka. E kila ni rawa ni vakaleqai na nona vakabulai ke sega ni vakayacora na nona I tavi ka se sega ni cakacakavata kei koya na I soqosoqo lotu ena cakacaka ni vakabula yalo.”

AI TUKUTUKU KEI FILIPAI

"A sa rairai vei Paula ena bogi na raivotu: sa tu e dua na kai Masitonia ko koya ka vakamasuta, ka kaya, Lako mai ki Masitonia mo vukei keimami' " (Cakacaka 16:9)

E veisautaki nai karua ni nona I lakolako ni Kaulotu ko Paula. Sa liutaki koya na Yalo Tabu ena nona I lakolako (Cakacaka 16:6-12):

- 1 E lakovi Firijia ko Paula (6a)
- 2 Sa sega ni vunau rawa e kea kei Kalatia (6b)
- 3 E yaco yani ki Misia (7a)
- 4 E tovolea me lako ki Picinia ka sega ni rawata (7b)
- 5 E lako ki Tiroa ka raica na raivotu (8-10)
- 6 E soko ki Samoceresa (11a)
- 7 E lakovi Niapoli mai kea (11b)
- 8 A kenai otioti ko Filipai (12)

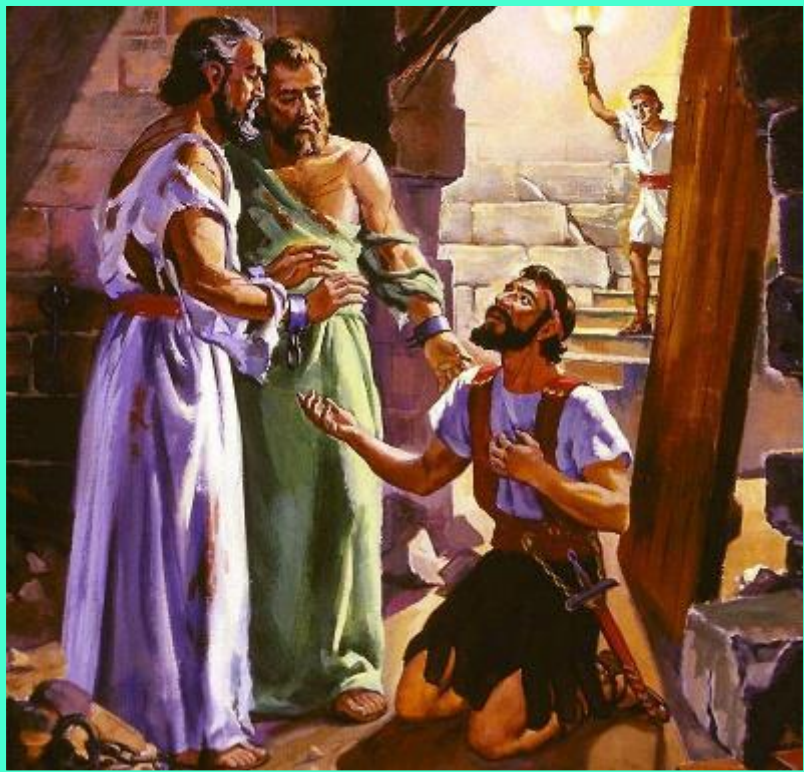
O Filipai na na vanua ka digitaka na Yalo Tabu me tekivutaki kina na vunautaki ni kosipeli e Iurope. A koro vaka Roma ka ra sega ni saumi I vakacavacava ko ira na lewena.

AI TUKUTUKU KEI FILIPAI

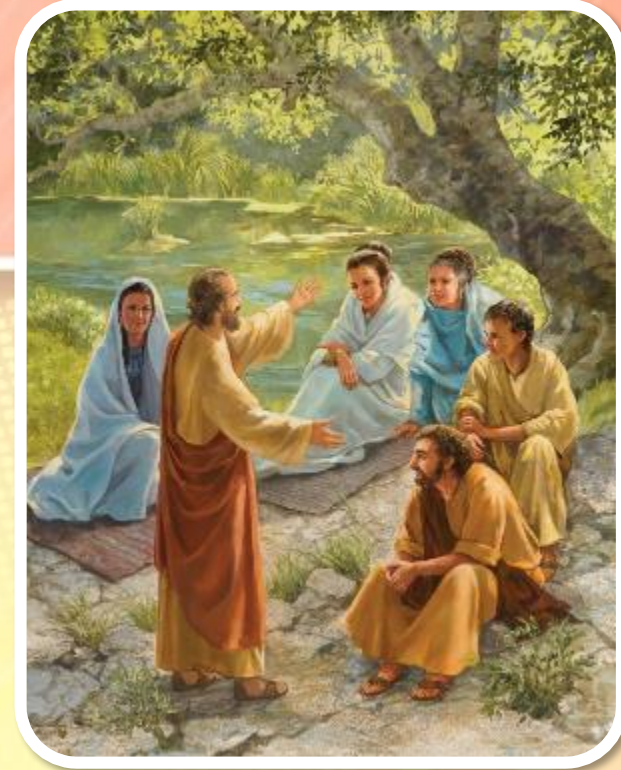
"A sa rairai vei Paula ena bogi na raivotu: Sa tu e dua na kai Masitonia ko koya sa vakamasuta ka kaya, Lako mai ki Masitonia mo vukei keimami' " (Cakacaka 16:9)

Sa I tovo nei Paula me lako ki valenilotu ni yaco yani ki na dua na vanua vou. Ia e sega na valenilotu e Filipai! Ena siga ni vakacecegu, e vunau ki vei ira e so na yalewa era soqonivata kina. (Cakacaka 16:13).

Sa yaco eke na I matai ni yalewa ka lotu e Iurope: Litia. Sa papitaiso ko koya kei ira na nona lewe ni vale (Cakacaka 16:14-15).

Ia e sega ni wele na meca. Sa uqeta e dua ka tikovua na yalo ni tevoru me vakasesea na nodra vakasama na tamata ena nona tokoni Paula vakailasu (Caka. 16:16-17). Ni sa yali na yalo oqo mai vua na yalewa, sa tekivu me rau sotava na veika rarawa ko Paula kei sailasa (Cakacaka 16:18-24). Na veika e yaco: Sa papitaisotaki na I vakatawa ni valeniveissvesu kei na nona vuvale (Caka. 16:25-33). Na Kosipeli e curumi Iurope ena kaukauwa keina veiliutaki ni Yalo Tabu.

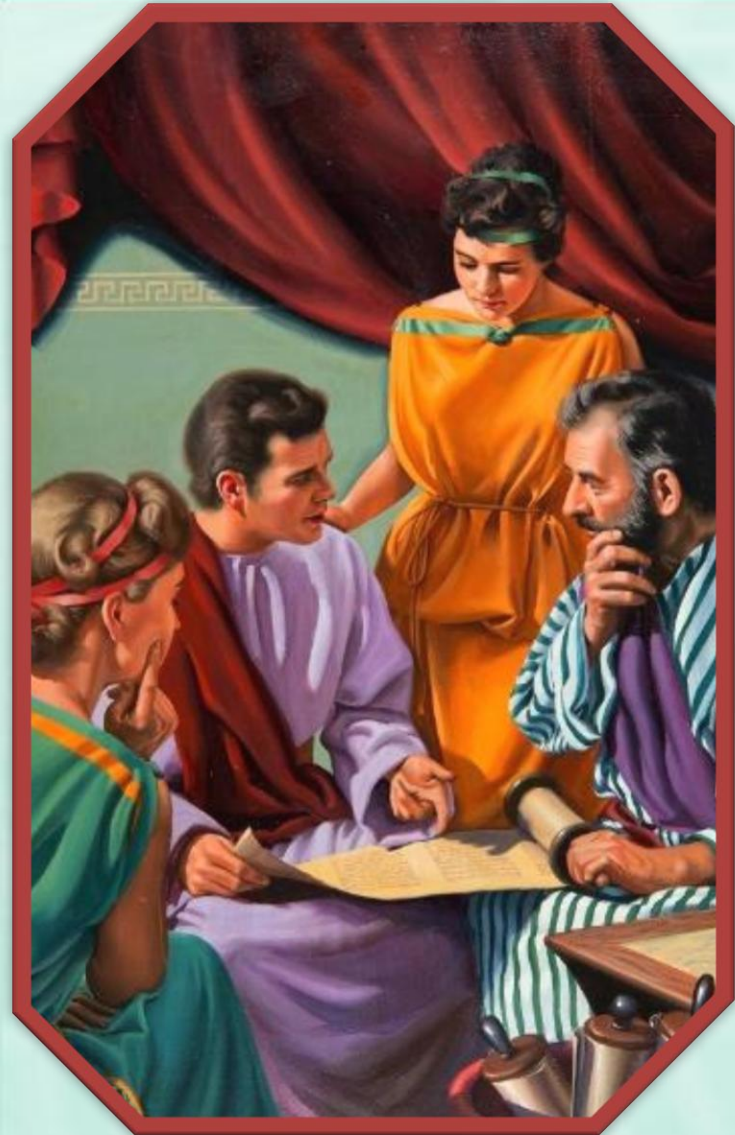
AI TUKUTUKU KEI KOLOSA

"me vaka dou sa kila mai vei Epafira, a neirau I tokani daulomani, ia nai talatala yalodina nei Karisito vei kemudou" (Kolosa 1:7)

O Epafira nai tokani nei Paula ena nona a vesu tu mai Roma (Filimoni 23). A kai Kolosa (Kol. 4:12), sai koya ka a vakatekivuuna na vunautaki ni kosipeli ena koro koya (Kolosa 1:7).

O Kolosa e dua na koro ena yasana ko Firijia, volekati Leotisea kei Eriapoli, ka vunau tale ga kina ko Epafira (Kolosa 4:13). E vuqa na Jiu era lewena. E dua ka kilai levu vei ira na Jiu sai Filimoni, a daucakacaka vata kei Paula, ka soqoni enona vale na I soqosoqo lotu (Filim 1-2).

E dua vei ira na nona tamata o Filimoni, ko Onesimo, e a dro ki Roma, ka a lai ciqomi Jisu kina mai vei Paula (Filim. 10-11). Ena nona vakasukai Filimoni tale, e vakaraitaka kina o Paula na nodra veiwekani na turaga kei na nona tamata, nai liuliu kei ira era vakarorogo (Filim. 12-17).

NA I SOQOSOQO LOTU E FILIPAI KEI KOLOSA

"Oi keirau ko Paula kei Timoci na I talatala I Jisu Karisito vei ira kecega era sa lotu mai Filipai, era sa tu vata kei Karisito Jisu. Kei ira na I talatala qase kei ira na tuirara" (Filipai 1:1)

Na I kau ni I vola ki Filipai kei Kolosa, ka rau tautauvata toka, erau vakaraitaka vei keda e rua sara na ka yaga (Fili. 1:1; Kolosa 1:1-2)

Ena mata ni Kalou, lewenilotu era savasava ka yalodina dina ga ni tu nodra cala

E tiko na I vakarau ena loma ni lotu, ka solia na lewa kei na I tavi ki vei ira e so na lewe ni lotu:

Paula e I apositolo, ai liuliu levu

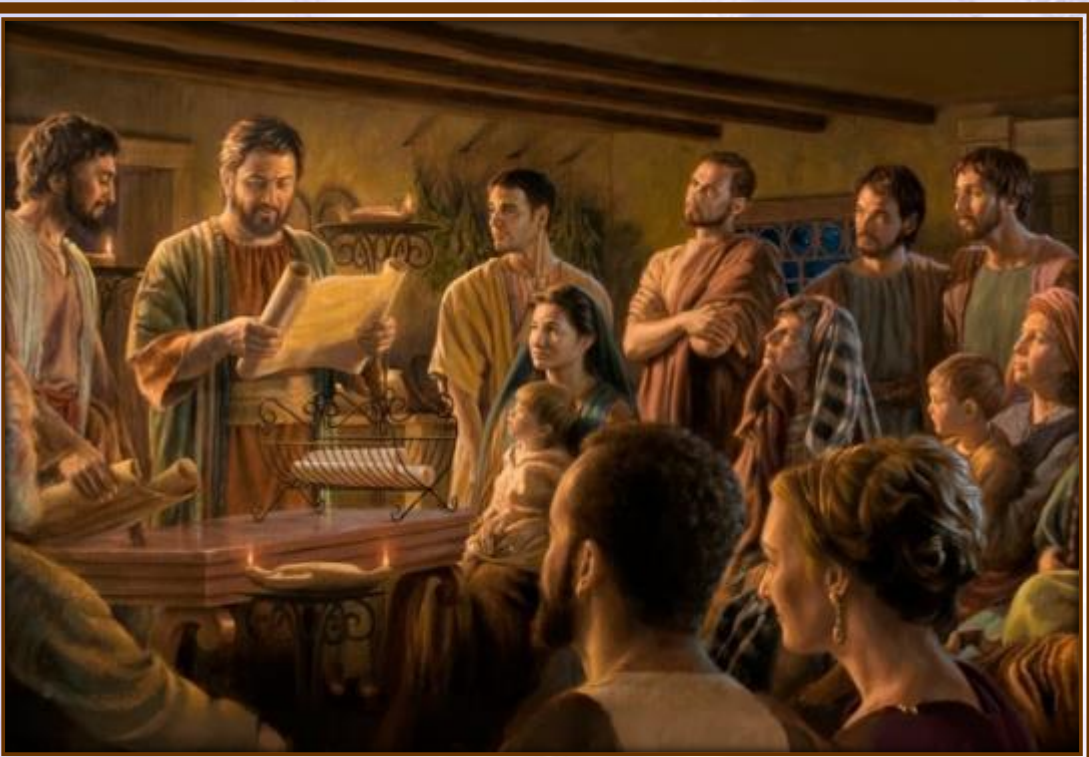
Timoci ai tokani vakacaklacaka (talatala)

Timoci ai tokani vakacaklacaka (talatala)

Tuirara qarava na I soqosoqo lotu

E vakavinavinaka mai valeniveivesu ko Paula ki Filipai ena veivuke era vakauta yani vua (Fili. 4:18).

E tala na nona I tokani vakacakacaka ki Kolosa me laki vakacegui ira (Kolosa 4:7-9).

“Me da vakanananu mada vakalailai ena veika ka sota kaya ko Paula. Ena gauna vata saraga ka vaka me gadrevi kina vakalevu na nona vei qaravi na I apositolo me vakaukauwataka kina na I soqosoqo lotu ka sa vakatovolei ka vakararawataki, sa kau tani na nona galala ka vesuki ena sinucodo. Ia oqo na gauna e cakacaka kina na Kalou, ka talei na vei qaqa ka rawati.

Ni sa kena I rairai ni sa na sega ni rawata e dua na ka lailai ko Paula, oya talega sa kena gauna me curu kina na dina ki na vale vakatui. E sega ni drete na nodra kauwai na vosa vuku ni vunau nei Paula, na nona vesuki ga. E sotia qaqa nei Karisito ena nona vesuki tu. Na dauvosota kei na yalomalumalumu ka lako curuma voli kina na nona vesuki tu vakabalavu e vakavulici ira kina na tamata oqo ena nona I valavala.”